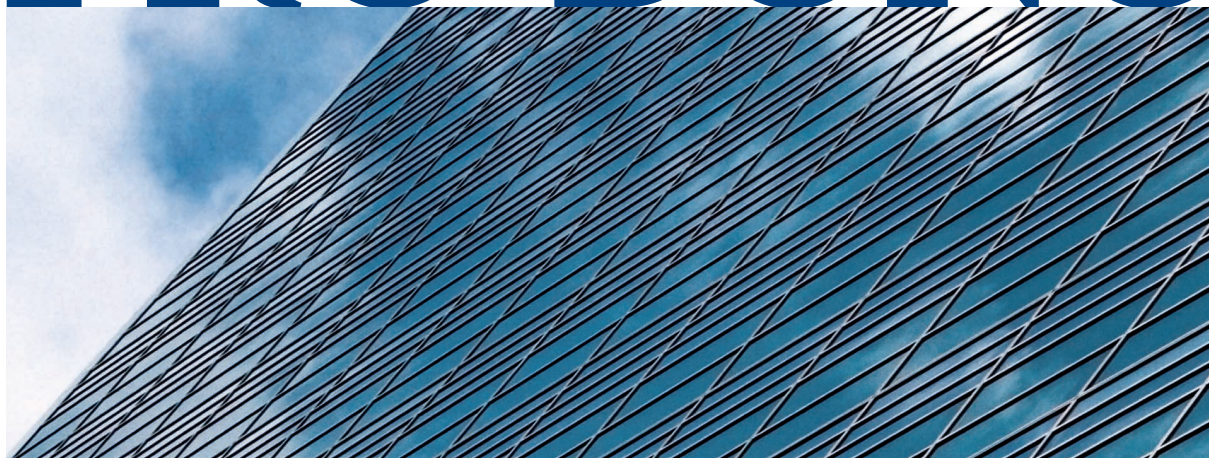

UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

10/2011

1. ZMENY V ZÁKONE O KONKURZE A REŠTRUKTURALIZÁCIÍ

Posledná novela zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii sa dotýka korporátnych a nie osobných bankrotov. Má za cieľ najmä upraviť niektoré definície, spriechniť veriteľské návrhy na vyhlásenie konkurzu, zjednodušiť prihlasovanie pohľadávok a pod. Podrobnejšie sa dočítate v celom článku.

2. ROZŠÍRENIE MOŽNOSTÍ PRÁVNEJ POMOCI OSOBÁM V MATERIÁLNEJ NÚDZI

Novela zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi rozšírila dostupnosť služieb Centra právnej pomoci pre väčšiu skupinu osôb v materiálnej núdzi, pre skupiny obyvateľov s príjmami presahujúcimi zákonom ustanovený násobok minimálnej mzdy. Pre túto skupinu sa zavádza povinnosť čiastočne sa podieľať na financovaní poskytovanej právnej pomoci.

3. NOVELA ZÁKONA O SPRÁVE DANÍ

Novela zákona o správe daní je súčasťou širšej reformy daňovej a colnej správy. Účelom uvedenej reformy je zefektívnenie daňovej a colnej správy, výberu štátnych príjmov ako aj zjednodušenie procesov daňovej a colnej správy a odstránenie nadbytočnej byrokracie v štátnej správe.

4. ZÁKON O ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

Revízia právnych predpisov regulačného rámca elektronických komunikácií Európskej únie vyústila do prijatia nových smerníc. Smernice upravujú reguláciu elektronických telekomunikácií za účelom skvalitnenia a zlacnenia elektronickej komunikácie, zvýšenia jej bezpečnosti, ako aj posilnenia práv užívateľov. Z dôvodu rozsahu potrebných zmien sa transpozícia predmetných smerníc do slovenského právneho poriadku uskutočnila prijatím nového zákona o elektronických komunikáciách.

5. ZAPRETIE OTCOVSTVA MANŽELOM MATKY

Ústavný súd Slovenskej republiky v jednom zo svojich náleзов skonštatoval nesúlad úpravy zapretia otcovstva manželom matky podľa § 86 ods. 1 zákona o rodine s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Národnej rade SR v tomto čase plynie lehota na úpravu predmetného ustanovenia. Jej márnym uplynutím ust. § 86 ods. 1 stratí svoju platnosť.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Účelom návrhu novely autorského zákona je zavedenie tzv. verejných licencií do slovenského právneho poriadku. Verejné licencie sú vo svete široko rozšírené, najmä v oblasti informačných technológií, pričom sa používajú aj na Slovensku, napriek ich nesúladu s platnou právnou úpravou.

ZMENY V ZÁKONE O KONKURZE A REŠTRUKTURALIZÁCII

Národná rada SR dňa 13. septembra 2011 prijala novelu **zákona č. 7/2005 Z. z.** o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), ktorá má snahu riešiť tie oblasti bankrotovej úpravy, ktoré v doterajšej aplikačnej praxi boli vytypované ako problematické. Novela nadobudne **účinnosť dňa 1. januára 2012.**

Novela zákona o konkurze priniesla zmeny hneď v prvých ustanoveniach zákona. Upresnila definíciu **platobnej neschopnosti dlžníka**. Podľa novej úpravy je platobne neschopný ten, kto nie je schopný **plniť 30 dní po lehote splatnosti** aspoň dva peňažné záväzky **viac ako jednému veriteľovi**. Novela tým odstránila nezrovnalosti v počte veriteľov, ktorých pohľadávky nie je dlžník schopný splniť. Platobne neschopný teda nebude ten, kto má viac ako jedného veriteľa, ale ten, ktorý je v omeškaní s peňažnými záväzkami u viac ako jedného veriteľa.

Predĺženosť **Predĺžený** je podľa novej úpravy ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. To znamená, že predĺženie predstavuje stav, keď **suma všetkých záväzkov dlžníka presiahne hodnotu jeho majetku**. Platná právna úprava umožňuje podnikat' aj tým podnikateľom, ktorí dlhodobo vykazujú stratu, v dôsledku ktorej hodnota ich majetku nezakryje ich záväzky, nakoľko na určenie, že osoba je v predĺžení, sa vyžaduje porovnanie splatných záväzkov k celkovému majetku, čo predstavuje závažný nedostatok, ktorý novela odstránila. Pri stanovení sumy záväzkov a hodnoty majetku sa má po novom **vychádzať z účtovníctva**, pričom sa prihliada aj na prípadnú ďalšiu správu majetku, alebo aj na ďalšie prevádzkovanie podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku resp. prevádzkovaní podniku pokračovať.

V súčasnosti je dlžníkovou povinnosťou podať **návrh na vyhlásenie konkurzu** a to tak z dôvodu predĺženia ako i z dôvodu platobnej neschopnosti. Od 1. januára 2012 tomu tak už nebude. Pre prípad platobnej neschopnosti dlžníka bude iniciovanie konkurzného konania výlučne na rozhodnutí zúčastnených strán, t.j. **dlžníka aj veriteľa**. Veriteľ bude oprávnený iniciovať konkurzné konanie, keď bude môcť odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť svojho dlžníka. **Platobnú neschopnosť** dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov viac ako jednému veriteľovi a bol jedným z týchto veriteľov písomne vyzvaný na zaplatenie. Podľa aktuálnej platnej úpravy môže veriteľ podať návrh na vyhlásenie konkurzu na toho dlžníka, ktorý je voči nemu viac ako 30 dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku a zároveň možno odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť tohto dlžníka.

Novela tiež upravuje **zodpovednosť štatutárov za porušenie povinnosti včas podať návrh** na vyhlásenie konkurzu. Zodpovednosť objektivizuje výškou dlžníkovho zapísaného základného imania. V prípade, že dlžník sa stane predĺženým a štatutár **nepodá včas návrh** na vyhlásenie konkurzu, bude povinný **doplatiť do konkurznej podstaty** sumu rovnajúcu sa zapísanému základnému imaniu dlžníka. Predpisy obchodného práva ako aj príslušné smernice EU sú budované na princípe, aby štatutári robili všetky opatrenia tak, aby došlo k zachovaniu základného kapitálu, ktorý je evidovaný v príslušných registroch, spravidla v obchodnom registri. V prípade, že zachovanie základného kapitálu nie je objektívne možné, tj. dlžník sa stane predĺžený, zákon automaticky nezakladá zodpovednosť štatutára, avšak len vyžaduje aby v ustanovenej lehote urobil príslušné opatrenia, t.j. buď sa pokúsil o neformálnu reštrukturalizáciu alebo o formálnu reštrukturalizáciu alebo aby podal návrh na vyhlá-

Zodpovednosť štatutárov

senie konkurzu. V prípade, že štatutár tieto opatrenia včas urobí, zodpovednosť mu nevznikne.

Pokiaľ členovia štatutárneho orgánu sú oprávnení konať iba spoločne, tak ten člen štatutárneho orgánu, ktorý v lehote na podanie návrhu uloží do zbierky listín oznámenie, že spoločnosť je predĺžená a že nedosiahol súhlas ostatných členov štatutárneho orgánu na podanie návrhu, sa zbaví zodpovednosti za oneskorené podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Neúplné návrhy

Ak súd zistí, že návrh na vyhlásenie konkurzu spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, najneskôr **do 15 dní od doručenia návrhu** rozhodne o začatí konkurzného konania. Inak návrh na vyhlásenie konkurzu v rovnakej lehote uznesením odmietne. Zjednodušenie a zefektívnenie konania má priniesť zmena ust. § 14 ods. 1 zákona o konkurze, podľa ktorého už súdy nebudú neúplné návrhy, resp. návrhy, ktoré nedostatočne spĺňajú požadované náležitosti odmietat'. Obdobne ako podľa Občianskeho súdneho poriadku najneskôr do 15 dní od doručenia návrhu **súd uznesením poučí navrhovateľa o nedostatkoch návrhu a vyzve ho, aby tieto nedostatky v lehote 10 dní odstránil**. Ak tak navrhovateľ neurobí, súd návrh odmietne najneskôr do 15 dní po tom, čo uplynula lehota na odstránenie nedostatkov. Inak v rovnakej lehote rozhodne o začatí konkurzného konania.

Vyhlásenie konkurzu na návrh veriteľa

Novela zákona upravuje samostatne i proces podania návrhu na vyhlásenie konkurzu veriteľom a to v ust. § 19. V takomto prípade súd **do 5 dní** od začatia konkurzného konania **(1)** odošle dlžníkovi do vlastných rúk rovnopis návrhu spolu s uznesením, ktoré obsahuje najmä výzvu na vyjadrenie sa k návrhu a osvedčenie platobnej schopnosti dlžníka, ďalej predloženie podkladov,

ako napr. zoznamu peňažných záväzkov, v ktorých plnením bol dlžník v deň začatia konkurzného konania 30 dní v omeškaní a pod., **(2)** súd ďalej do 5 dní určí termín pojednávania, na ktoré predvolá dlžníka a upovedomí o ňom veriteľov označených v návrhu a **(3)** vyzve dlžníka na vyjadrenie, či súhlasí, aby súd rozhodol vo veci vyhlásenia konkurzu bez pojednávania. Ak dlžník bude súhlasiť, súd zruší termín pojednávania. Takto bude súd postupovať aj v tom prípade, pokiaľ bude presvedčený, že dlžník svoju platobnú schopnosť neosvedčil.

Ak dlžník neosvedčil svoju platobnú schopnosť, súd rozhodne **o vyhlásení konkurzu**. V opačnom prípade konkurzné konanie zastaví. Proti rozhodnutiu, ktorým sa konkurzné konanie končí, je účastník konkurzného konania **oprávnený podať odvolanie**. Proti rozhodnutiu o vyhlásení konkurzu je oprávnený podať odvolanie iba dlžník. Odvolací súd rozhodne o odvolaní bez nariadenia pojednávania do 45 dní od predloženia veci.

Novela zákona o konkurze ponecháva v platnosti základnú **lehotu na prihlásenie pohľadávok** a to 45 dní od vyhlásenia konkurzu, avšak umožňuje veriteľom prihlásiť svoje pohľadávky **aj po uplynutí** tejto lehoty. Veriteľ, ktorý však prihlási svoju pohľadávku po základnej prihlasovacej lehote, stráca akúkoľvek možnosť ovplyvňovať priebeh konkurzu, nakoľko s oneskorene prihlásenou pohľadávkou nebudú spojené hlasovacie práva. Po základnej prihlasovacej lehote už bude možné pohľadávku vždy prihlásiť iba ako nezabezpečenú pohľadávku.

Bližšie vás budeme informovať v pripravovanom bulletine ULC Čarnogurský Pro Bono Špeciál v decembri 2011.

Prihlasovanie pohľadávok

ROZŠÍRENIE MOŽNOSTÍ PRÁVNEJ POMOCI OSOBÁM V MATERIÁLNEJ NÚDZI

Dňa 1. januára 2012 nadobudne účinnosť aj **zákon č. 332/2011 Z. z.** (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“). Základným účelom tejto novely je posilnenie preventívnej funkcie Centra právnej pomoci pri predchádzaní eskalácie právnych sporov.

Pôsobnosť zákona Pôsobnosť zákona o poskytovaní právnej pomoci bola rozšírená. V rámci **vnútroštátnych sporov** sa bude vzťahovať okrem občianskoprávných, pracovnoprávných a rodinnoprávných vecí aj na obchodnoprávne veci a na konanie pred súdom v správnom súdnictve. V uvedených veciach sa podľa nového zákona jeho pôsobnosť rozšírila i na konanie pred Ústavným súdom SR. V oblasti **cezhraničných sporov** bude pôsobnosť zákona rozšírená o obchodnoprávne veci a tak podľa neho bude možné postupovať v oblasti cezhraničných sporov v občianskoprávných, rodinnoprávných, pracovnoprávných a obchodnoprávných veciach. Tretiu skupinu vzťahov, na ktoré sa zákon podľa novely od 1. januára 2012 vzťahuje, sú okrem azylových vecí aj **konania o administratívnom vyhostení** a v týchto veciach aj konania pred súdom v správnom konaní a konania pred Ústavným súdom SR.

Obvyklý pobyt Novela priniesla zmenu i do definície pojmu **cezhraničný spor**. Podľa novej úpravy sa jedná o (1) spor, v ktorom **strana sporu žiadajúca** o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona **má obvyklý pobyt** v Slovenskej republike, a súd, ktorý vo veci koná, má sídlo v inom členskom štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike, alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v inom členskom štáte Európskej únie, (2) spor, v ktorom strana sporu žiadajúca o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona má bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike

a príslušný súd je v Slovenskej republike, alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v Slovenskej republike. Pojem **trvalý pobyt alebo prechodný pobyt** bol nahradený pojmom **obvyklý pobyt**. Táto zmena reaguje na vyprecizovanie implementácie **Smernice Rady č. 2003/8/ES** z 27. januára 2003 na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch. Pre prípady poskytovania právnej pomoci s cudzím prvkom je rozhodným kritériom obvyklý pobyt. Ide o pobyt, kde sa osoba **obvykle väčšinu roka** reálne zdržiava bez ohľadu na úmysel sa tam zdržiavať. Nadväzovanie na „trvalý“ a „prechodný“ pobyt by bolo nesprávne, pretože ide o kategórie správneho práva, ktoré nemusia zodpovedať obvyklému pobytu.

Zavedla sa tiež definícia oprávnenej osoby do ust. § 4 ods. 1 písm. f), ktorou rozumieme fyzickú osobu, ktorej bol po preukázaní splnenia podmienok podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci právoplatným rozhodnutím Centra právnej pomoci.

Centrum právnej pomoci predstavuje štátnu rozpočtovú organizáciu, ktorá poskytuje právnu pomoc prostredníctvom svojich zamestnancov a určených advokátov. Je finančnými vzťahmi napojené na štátny rozpočet a to prostredníctvom kapitoly Ministerstva spravodlivosti SR. Ministerstvo spravodlivosti vykonáva funkciu zriaďovateľa Centra právnej pomoci (ďalej len „centrum“). Základným účelom novely je rozšírenie preventívnej funkcie centra. Jeho úlohou je podľa nového ods. 7 v ust. § 5 zabezpečiť **primeranú a rovnomernú dostupnosť** svojich služieb na celom území Slovenskej republiky spravidla prostredníctvom kancelárií centra. Jeho ďalšou novou úlohou je k 28. februáru každého kalendárneho roka zverejniť

Centrum právnej pomoci

na svojom webovom sídle **výročnú správu** za predchádzajúci kalendárny rok a každé dva roky vždy k 30. júnu rovnako zverejniť **konceptiu činnosti** centra na obdobie nasledujúcich dvoch rokov.

Rada centra právnej pomoci

Zriaďuje sa nový predovšetkým konzultačný orgán riaditeľa centra, ktorým je **Rada centra právnej pomoci** (ďalej len „rada“). Účelom vzniku rady je **poskytovať konzultačnú pomoc** a podporu **riaditeľovi** centra. Z uvedeného dôvodu sa rada bude vyjadrovať k výročnej správe centra predloženej riaditeľom, ku koncepcii činnosti centra predloženej riaditeľom a k uvoľneniu peňažných prostriedkov na účely podľa § 5b ods. 6, t.j. vo veciach hodných osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti. Rada bude **zasadať minimálne dvakrát ročne** a zvolávanie a vedenie jej zasadnutí prislúcha riaditeľovi centra.

O **forme poskytnutia právnej pomoci** môže podľa novej úpravy rozhodnúť centrum. Pri výbere pritom prihliada na okolnosti jednotlivých prípadov ako aj na to, aby bola poskytnutá pomoc účinná. Centrum zabezpečuje poskytnutie právnej pomoci najmä formou **právneho poradenstva vo veciach**, v ktorých nebol podaný návrh na začatie konania pred súdom a predbežné poskytnutie právnej pomoci podľa § 11 zákona o poskytovaní právnej pomoci. Ak je zrejmé, že riešenie právnej otázky je neoddeliteľné od riešenia sociálneho alebo psychologického problému, centrum poskytne žiadateľovi základné informácie o inštitúciách, ktoré poskytujú potrebné poradenstvo. Pri poskytovaní právnej pomoci centrum **spolupracuje** najmä s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Riaditeľ centra môže po predchádzajúcom súhlase rady rozhodnúť podľa novej právnej úpravy **o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám**, ktoré ale ne-

spĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci z prostriedkov centra. Takýmto spôsobom však možno rozhodnúť len v tom prípade, pokiaľ sa bude jednať o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti.

Fyzická osoba má právo na **poskytnutie právnej pomoci**, ak (1) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, (2) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a (3) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch. Tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Do nového ust. § 6a novela upravila podmienky na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom. Podľa tohto ustanovenia má fyzická osoba právo na poskytnutie finančnej účasti centra ak splní podmienku **20 % finančnej účasti** a súčasne jej **príjem presahuje 1,4 násobok** životného minima ale **nie je viac ako 1,6 násobok** tejto sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom. Výšku finančnej účasti oprávnenej osoby určuje centrum rozhodnutím vydaným bezodkladne po tom, čo nastane dôvod na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci. Súčasťou rozhodnutia môže byť aj splátkový kalendár.

Podľa ust. § 6b môže centrum v horeuvedených prípadoch a ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, poskytnúť právnu pomoc aj **bez úhrady finančnej účasti**. Ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Finančná účasť

NOVELA ZÁKONA O SPRÁVE DANÍ

Dňa 14. septembra 2011 bola v Národnej rade Slovenskej republiky schválená **novela zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)** (ďalej len „Daňový poriadok“). Paradoxne daňový poriadok a aj jeho novela zákonom č. 331/2011 Z. z. nadobudnú účinnosť súčasne t.j. **dňom 1. januára 2012**. Východiskom tejto novely je Konceptia reformy daňovej a colnej správy s výhľadom zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov, ktorá bola prijatá uznesením vlády SR č. 285 zo 7. mája 2008. Podľa uvedenej koncepcie by reforma mala usporiť náklady štátu, zlepšiť prehľad o vývoji verejných financií, znížiť daňové a colné úniky, znížiť byrokráciu a zvýšiť výkonnosť práce v oblasti daňovej a colnej správy.

Dňom 1. januára 2012 nadobudne účinnosť aj zákon o finančnej správe, ktorým zanikne Daňové riaditeľstvo a Colné riaditeľstvo a nahradí ich nové **Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky** (ďalej len „Finančné riaditeľstvo“). Finančné riaditeľstvo bude riadiacim orgánom zlúčenej daňovej a colnej správy. O príprave zákona o finančnej správe sme Vás informovali v bulletine **ULC Čarnogurský PRO BONO č. 06/2011**. V súlade s uvedeným zákonom sa v celom texte zákona č. 563/2009 Z. z. nahradí pojem „Colné riaditeľstvo“ a „Daňové riaditeľstvo“ pojmom „Finančné riaditeľstvo“.

Povinnosti správcu dane

Správca dane bude podľa nového znenia ustanovenia **§ 3** Daňového poriadku povinný postupovať pri správe daní v úzkej súčinnosti aj s inými osobami ako je daňový subjekt, pričom bude povinný daňovému subjektu a iným osobám **poskytovať poučenie** o ich procesných právach a povinnostiach. Súčasne bude povinný postupovať bez zbytočných prietahov a pri rozhodovaní dbať na to, aby pri skutkovo zhodných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Okruh subjektov, ktoré sa budú môcť **oboznamovať s daňovým tajomstvom** sa novým znením ustanovenia **§ 6** rozšíri o **(1)** Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, **(2)** Správu katastra, **(3)** Ministerstvo hospodárstva

Slovenskej republiky, **(4)** Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce a **(5)** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Zástupcom daňového subjektu na základe **substitučného plnomocenstva** bude po novom môcť byť len daňový poradca alebo advokát, nie každá osoba, ako upravuje súčasná právna úprava. Novela novým stanovením **§ 9 ods. 7** rozširuje oprávnenie správcu dane ustanoviť zástupcu aj pre právnickú osobu, ak jej nebude možné doručiť písomnosť na známu adresu alebo nemá osobu, ktorá je za ňu spôsobilá konať. Ak nebude možné fyzickej alebo právnickej osobe ustanoviť zástupcu, správca dane bude podľa novely môcť požiadať **Slovenskú komoru daňových poradcov** o navrhnutie zástupcu zo zoznamu daňových poradcov v lehote **do 30 dní** od doručenia žiadosti správcu dane. Zastupovanie viacerých daňových subjektov u jedného zástupcu dane nebude po novom možné, s výnimkou, ak bude zástupcom daňový poradca, advokát, ak sa jedná o zástupcu na doručovanie písomností alebo o spoločného zástupcu.

Dôležitou zmenou, ktorú zavádza novela, je možnosť doručovania písomností elektronickými prostriedkami **aj bez zaručeného elektronického podpisu**. Podľa doplneného ustanovenia **§ 13 ods. 5** bude na využitie uvedeného inštitútu potrebné zaslať správcovi dane vyplnené tlačivo, ktorého vzor je uverejnený na webovom sídle Finančného riaditeľstva a súčasne uzavrieť so správcom dane dohodu o elektronickom doručovaní. Obsahom dohody budú najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overenia elektronického podania a spôsob preukázania doručenia. Uvedené ustanovenie je dôležité najmä pre platiteľov DPH, daňových poradcov a advokátov, ktorí zastupujú daňový subjekt, nakoľko uvedené subjekty budú od 1. januára 2012 povinné doručovať podania elektronickými prostriedkami. Elektronické doručovanie písomností správcom dane daňovému subjektu, ktoré je upravené ustanoveniami **§ 32, § 33 ods. 1 a 3 a § 56 sa**

Zastúpenie

Doručovanie písomností elektronickými prostriedkami

bude vykonávať až od 1. januára 2013, čo však nemá vplyv na elektronickú komunikáciu daňového subjektu smerom ku správcovi dane.

Daňová kontrola

Zmeny nastanú aj v daňovej kontrole. Daňový subjekt bude oprávnený nielen predkladať dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, ale aj **navrhovať dôkazy**, ktoré nemôže sám predložiť. Bude tiež povinný osobe vykonávajúcej daňovú kontrolu **umožniť prístup k softvéru a hardvéru**, ktoré používa v podnikateľskej činnosti. V osobitných prípadoch bude podľa **§ 46 ods. 3** môcť správca dane začať daňovú kontrolu spísaním zápisnice o začatí daňovej kontroly, v ktorej bude uvedený deň začatia, miesto, dôvod, predmet a kontrolované zdaňovacie alebo účtovné obdobie. Pôjde napr. o začatie daňovej kontroly na základe podnetu orgánov činných v trestnom konaní. Správca dane bude počas daňovej kontroly **oprávnený zabezpečiť tovar** podnikateľovi, ak predáva tovar na území Slovenskej republiky a nemá na predajnom mieste **registračnú pokladnicu**. Maximálnu dĺžku vykonávania daňovej kontroly novela obmedzila na 1 rok od jej začatia. Správca dane bude do 30 dní od ukončenia daňovej kontroly povinný vrátiť daňovému subjektu doklady zapožičané na účely daňovej kontroly. Ak ich daňový subjekt odmietne prevziať, správca dane mu zašle výzvu na prevzatie dokladov, v ktorej mu určí lehotu 30 dní na prevzatie dokladov. Ak si v lehote 30 dní od doručenia výzvy doklady neprevezme, je správca dane oprávnený po uplynutí lehoty na vyrúbenie dane alebo lehoty na uchovanie dokladov zapožičané doklady zničiť.

Novelizácia súvisiacich zákonov

Novelou boli zmenené aj súvisiace zákony. Novelizované ustanovenie **§ 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z.** o dani z príjmov umožní správcovi dane na žiadosť daňovníka v odôvodnených prípadoch určiť platenie preddavkov na daň aj inak, ako len z dôvodu zmeny výšky predpokladanej dane. Správca dane tiež bude môcť v zmysle ustanovenia **§ 34 ods. 11 vrátiť daňovníkovi preddavok na daň** do 30 dní od podania žiadosti o vrátenie preddavku, ak daňovník nebol povinný platiť preddavok, alebo zaplatil preddavok vo vyššej

sume než na akú bol povinný. Ak zamestnávateľ nevykonal ročné zúčtovanie dane napriek skutočnosti, že zamestnanec požiadal o ročné zúčtovanie dane a splnil všetky podmienky na jeho vykonanie, správca dane mu bude môcť uložiť **pokutu vo výške 15 Eur** za každého zamestnanca, ktorému nevykonal ročné zúčtovanie. Celková výška pokuty za zdaňovacie obdobie však nesmie **presiahnuť 30 000,- Eur**. Zamestnávateľovi pribudne nová povinnosť do prehľadu podľa ustanovenia **§ 39 ods. 9** zahrnúť aj príjmy zo závislej činnosti vyplatené zamestnancom, pričom prehľad bude podávať v mesačných intervaloch. V zmysle uvedeného ustanovenia bude zamestnávateľ podávať aj hlásenie, ktoré sa bude považovať za daňové priznanie, opravné hlásenie za opravné daňové priznanie a dodatočné hlásenie za dodatočné daňové priznanie.

Novela do zákona **č. 222/2004 Z. z.** o dani z pridanej hodnoty zaviedla tzv. **samozdanenie**. Jedná sa o inštitút umožňujúci, aby daň pri dovoze tovaru nevyrúbil colný orgán, ale bola vypočítaná daňovníkom a priznaná v daňovom priznaní. Výhodou samozdania je, že platiteľ dane v rovnakom zdaňovacom období prizná daň a súčasne uplatní odpočítanie dane.

Uplatniť samozdanenie bude podľa ustanovenia **§ 84** zákona **č. 222/2004 Z. z.** o dani z pridanej hodnoty môcť daňovník, ak navrhuje prepustiť odvázaný tovar do colného režimu **(1)** voľný obeh, **(2)** aktívny zušľachtovací styk v systéme vrátenia, alebo ak pri dovoze tovaru, **(3)** voľný obeh z colného režimu pasívny zušľachtovací styk, ak je tovar dovázaný späť, **alebo ak (4)** je pri dovážanom tovare ukončený colný režim dočasné použitie, s čiastočným oslobodením od cla. Daňovník bude musieť súčasne splniť na uplatnenie samozdania zákonné podmienky, a to **(1)** mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku zapísanú v obchodnom registri, **(2)** dovážať tovar, ktorý použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ DPH, **(3)** v kalendárnom roku predchádzajúcom zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom chce uplatniť samozdanenie doviezol tovar v colnej hodnote **najmenej 150 000 Eur** alebo

hodnota dovážaného tovaru je **najmenej 30 000 Eur**, **(4)** nemal daňové nedoplatky k 30. novembru kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikla daňová povinnosť pri dovoze tovaru **a (5)** ak začal podnikat' v kalendárnom roku, v ktorom vznikla daňová povinnosť pri dovoze tovaru, nemôže mať daňové nedoplatky k poslednému dňu druhého kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikla daňová povinnosť pri dovoze tovaru. Ustanovenie **§ 84** nadobúda účinnosť od 1. januára 2013.

Novela zmenila aj ďalšie zákony, a to zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon, zákon č. 200/2004 Z. z. o opatreniach proti porušovaniu práv duševného vlastníctva pri dovoze, vývoze a spätnom vývoze tovaru, zákon č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve, zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a zákon č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov.

ZÁKON O ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

Zákon o elektronických komunikáciách bol schválený v Národnej rade Slovenskej republiky dňa 14. septembra 2011, účinnosť nadobudne dňa 1. novembra 2011, okrem ustanovení **§ 42 a § 44**, ktoré nadobudnú účinnosť dňa 1. januára 2012. Predmetný zákon transponuje do slovenského právneho poriadku **(1) smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/136/ES**, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb, smernica 2002/58/ES týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií a nariadenie (ES) č. 2006/2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa **a (2) smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES**, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení a 2002/20/ES o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby. Prijatie uvedených smerníc predstavuje hlavný krok k dosiahnutiu jednotného európskeho informačného priestoru a dostupnej elektronickej komunikácie.

Zákon posilňuje niektoré kompetencie **Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky** (ďalej len „Telekomunikačný úrad“). V zmysle ustanovenia **§ 34 ods. 3 písm. b)** zákona bude môcť Telekomunikačný úrad **odobrať pridelenú frekvenciu**, pokiaľ držiteľ individuálneho povolenia na používanie frekvencií nepoužíval frekvenciu viac ako 6 mesiacov. Ak sa uvedený stav preukáže opakovane v troch po sebe nasledujúcich kontrolách, medzi ktorými je časový odstup minimálne 2 týždne, Telekomunikačný úrad bude oprávnený individuálne povolenie na používanie frekvencií **zrušiť**.

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

Zákon o elektronických komunikáciách prinesie tiež **spresnenie úpravy cenovej regulácie** elektronických komunikácií. Telekomunikačný úrad bude môcť regulovať ceny **(1)** prístupu, **(2)** na trhu koncových užívateľov, **(3)** univerzálnej služby **a (4)** pri prenositeľnosti čísla. V zmysle ustanovenia **§ 12 ods. 3** bude Telekomunikačný úrad oprávnený regulovať ceny spôsobom **(1)** určenia maximálnych alebo minimálnych cien, **(2)** usmerňovania vývoja cien určením podmienok, ktorými sú **(a)** maximálny rozsah možného zvýšenia cien v určitom období, **(b)** maximálny podiel, o ktorý možno zvýšiť cenu na základe zvýšenia ceny vstupov, alebo **(c)** zákaz zvyšovania cien na príslušnom relevantnom trhu v oblasti elektronických komuni-

kácií (ďalej len „relevantný trh“) najviac počas 12 mesiacov a (3) záväzný postup pri tvorbe ceny alebo pri jej kalkulácii. Uvedené spôsoby regulácie bude možné účelne kombinovať. Novým inštitútom je aj oprávnenie Telekomunikačného úradu porovnávať ceny na porovnateľných trhoch tzv. **benchmarking**. Transparentnosť činnosti Telekomunikačného úradu sa posilní povinnosťou **zverejniť rozpočet** v lehote najneskôr **do 60 dní** po nadobudnutí účinnosti zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Súčasne nový zákon o elektronických komunikáciách ustanovením **§ 6 ods. 6** spresňuje rozsah povinne zverejňovaných údajov.

Zákon o elektronických komunikáciách vymedzuje vzťah Telekomunikačnému úradu k **Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie** (Body of European Regulators for Electronic Communications - BEREC), ktorý bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1211/2009. V procese konzultácií pred vydaním opatrenia, ktoré bude mať vplyv na relevantný trh, bude mať okrem regulačných orgánov členských štátov EU a Európskej komisie po novom právo predložiť pripomienky aj BEREC. Bude mať tiež právo na poskytnutie informácií Telekomunikačným úradom, ktoré potrebuje k svojej činnosti. Pri riešení cezhraničných sporov bude Telekomunikačný úrad oprávnený požiadať BEREC o stanovisko k vyriešeniu sporu, pričom sám nebude vo veci riešenia sporu konať až do vydania stanoviska BEREC-om.

Povinne zverejňované informácie

Práva koncových užívateľov elektronických telekomunikačných služieb sa novým zákonom posilnia. Jedným z aspektov posilnenia ich práv je **rozšírenie rozsahu povinne zverejňovaných informácií** užívateľom. Jedná sa najmä o informácie o cene a druhu služby ešte pred kúpou služby, o právach používania osobných údajov vo verejných telefónnych zoznamoch alebo o opatreniach pre užívateľov so zdravotným postihnutím. Rozsah povinných informácií upravuje ustanovenie **§ 42**, ktoré tiež upravuje, že informácie musia byť transparentné, porovnateľné, primerané a aktuálne a musia byť uverejnené v zrozumiteľnej a ľahko dostupnej forme.

Novou povinnosťou poskytovateľa bude aj **predchádzajúci súhlas užívateľa**, ak bude chcieť ukladať údaje alebo získať prístup k osobným údajom uloženým v zariadení užívateľa. Jedná sa napr. o používanie tzv. **cookies**. Ak bude narušená ochrana osobných údajov, poskytovateľ bude povinný podľa ustanovenia **§ 56 ods. 5** bezodkladne informovať o narušení ochrany osobných údajov Telekomunikačný úrad a užívateľa. Po novom sa zlepši aj dostupnosť tiesňových liniek vrátane telefónneho čísla 112 pre zdravotne postihnutých, napr. poskytnutím špeciálnych zariadení.

Zmluva o poskytovaní verejných služieb bude mať podľa ustanovenia **§ 44** povinnú **písomnú formu**, s výnimkou predplatených služieb. Jedná sa o zmenu oproti súčasnej právnej úprave, ktorá povinnú písomnú formu nevyžaduje. **Dĺžka doby viazanosti** užívania verejnej telekomunikačnej služby pri prvom uzavretí zmluvy bude obmedzená **maximálne na 24 mesiacov**, súčasne však bude poskytovateľ povinný mať v ponuke aj službu **s viazanosťou na 12 mesiacov**. Kvalitu poskytovaných služieb bude môcť Telekomunikačný úrad ovplyvniť určením **požiadavky na minimálnu kvalitu** vo všeobecnom povolení na poskytovanie sietí alebo služieb, požiadavku vopred preskúma Európska komisia a BEREC. Pri prenesení telefónneho čísla k novému poskytovateľovi bude nový poskytovateľ povinný **prenesené číslo aktivovať do 1 dňa**.

Rozsah a dĺžku uchovávanía prevádzkových, lokalizačných údajov a údajov komunikujúcich strán upravuje ustanovenie **§ 58 ods. 5**. Uvedené údaje bude poskytovateľ povinný **uchovávať 6 mesiacov**, ak sa jedná o pripojenie k internetu, internetovú elektronickú poštu a telefonovanie prostredníctvom internetu a **12 mesiacov**, ak sa jedná o ostatné druhy komunikácie. Lehota začne plynúť odo dňa uskutočnenia komunikácie. Účelom uchovávanía uvedených údajov je uchovanie údajov pre potreby orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných orgánov na účely vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov súvisiacich s terorizmom, nedovoleným obchodovaním, organizovanou trestnou činnosťou, únikom

Posilnenie ochrany osobných údajov

Zmluva o poskytovaní verejných služieb

Úprava uchovávanía údajov

a ohrozením utajovaných skutočností a s trestnými činmi spáchanými nebezpečným zoskupením. Na žiadosť uvedených orgánov bude poskytovateľ povinný poskytnúť im uchovávané údaje.

Zrušovacie ustanovenia

Zákon o elektronických komunikáciách **ruší zákon č. 610/2003 Z. z.** o elektronických komunikáciách, ďalej vyhlášku Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 501/2004 Z. z. o zriaďovaní a spravovaní osobitného účtu univerzálnej služby a o súvisiacich podrobnostiach, výnos Ministerstva do-

pravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 1300 M-2005 o poskytovaní dotácií na výskum a vývoj v oblasti elektronických komunikácií a poštových služieb, výnos Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 07480/2010-SPT/z.1700M o poskytovaní dotácií na podporu prechodu na digitálne televízne vysielanie v Slovenskej republike, a opatrenia Telekomunikačného úradu č. O-1/2004, č. O-2/2004, č. O-3/2004, č. O-5/2004, č. O-6/2004, č. O-10/2006, č. O-11/2006, č. O-14/2007, č. O-17/2008, č. O-19/2009.

ZAPRETIE OTCOVSTVA MANŽELOM MATKY

Dňa **8. septembra 2011** bol v Zbierke zákonov SR uverejnený nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 1/2010-57 (ďalej len „nález“), ktorý sa dotýka účinnosti **ust. § 86 ods. 1** zákona č. 35/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov. (ďalej len „zákon o rodine“ alebo len „zákon“).

Predmetný nález sa týka súladu ust. 86 ods. 1 Zákona o rodine s čl. 6 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ktorým je Slovenská republika v zmysle čl. 154c Ústavy SR viazaná.

Ustanovenie § 86 ods. 1 zákona upravuje možnosť manžela matky **poprieť svoje otcovstvo** k dieťaťu. Podľa neho môže manžel **do troch rokov** odo dňa, keď sa dozvie, **že sa jeho manželke narodilo dieťa**, zaprieť na súde, že je jeho otcom. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivé súdne konanie a čl. 8 právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života. K vzájomnému súladu uvedených ustanovení sa vyjadrovalo tak Ministerstvo spravodlivosti SR ako i Národná rada SR.

Práva podľa dohovoru

Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2010-57, právnym následkom určenia otcovstva by malo byť nadobudnutie rodičovských práv a povinností k dieťaťu smerujúcich k naplneniu požiadavky zabezpečenia ochra-

ny dieťaťa, predovšetkým materiálnych i nemateriálnych podmienok pre jeho výchovu a výživu biologickým rodičom. **Právo dieťaťa** poznať svojich biologických rodičov podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane práv dieťaťa je vo všeobecnosti **spojené s jeho právom na zabezpečenie jeho výchovy a výživy** biologickými rodičmi. Vzťahy medzi rodičmi a deťmi spadajú pod ochranu čl. 8 dohovoru. Ochrana vzťahov medzi rodičmi a deťmi je pritom zabezpečená nielen povinnosťou zdržať sa zásahov do týchto vzťahov zo strany orgánov verejnej moci, ale aj pozitívnou povinnosťou štátu prijať opatrenia v záujme ich ochrany a zabezpečenia ich stability.

Narodením dieťa vstupuje bez svojho vedomia a vôle do právnych vzťahov **v pozícii slabšieho** subjektu. S ohľadom na svoju fyzickú i psychickú nezrelosť dieťa nemá možnosť samo vystupovať v právnych vzťahoch v záujme ochrany svojich práv a záujmov. Štát preto právam dieťaťa poskytuje zvláštnu ochranu, ktorá sa odzrkadľuje aj v rámci jeho právneho poriadku poskytujúceho dieťaťu prostredníctvom vnútroštátnych právnych noriem, ale i medzinárodných zmlúv špecifický „ochranný právny status“. V dôsledku uprednostňovania záujmu dieťaťa (resp. práv dieťaťa) v právnych vzťahoch pred záujmami iných osôb nadobúdajú práva dieťaťa charakter privilegovanosti.

Európsky súd pre ľudské práva pri **aplikácii čl. 8 dohovoru** v súlade s pozitívnou povinnosťou štátu spočívajúcou v požiadavke vytvorenia systému vhodných prostriedkov na zabezpečenie dodržiavania práva na súkromie zaradil pod jeho rámec aj konanie o určovaní otcovstva.

Slovenská právna úprava

Právna úprava zapretia otcovstva obsiahnutá v zákone č. 36/2005 Z. z. je založená na identických princípoch ako predchádzajúca právna úprava zapretia otcovstva podľa zákona č. 94/1963 Zb. Z formulácie napadnutých ustanovení je zrejmé, že podanie žaloby o zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa, t. j. realizácia práva právneho otca podľa prvej domnienky otcovstva je obidvomi zákonmi časovo obmedzená lehotou, ktorej začiatok sa počíta od momentu, keď sa manžel matky dieťaťa dozvedel o narodení dieťaťa, t. j. subjektívnou lehotou, ktorej začiatok je viazaný na nadobudnutie vedomosti manžela matky o narodení dieťaťa.

Právnomu otcovi **po uplynutí zapieracej lehoty**, ktorá začína plynúť dňom, keď sa manžel matky dozvedel o narodení dieťaťa, nie je poskytnutý žiadny účinný prostriedok nápravy na zapretie otcovstva. Inak povedané, právny otec po uplynutí zapieracej lehoty nemá možnosť uplatniť svoje argumenty týkajúce sa zapretia otcovstva na súde napriek tomu, že napr. disponuje biologickým dôkazom, ktorý túto skutočnosť preukazuje. Požiadavka vytvorenia účinného prostriedku nápravy vo vnútroštátnom právnom poriadku je pritom spojená s právom každého domáhať sa ochrany svojich subjektívnych práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v súhrne skonštatoval, že právnou úpravou ustanovená lehota na

podanie zapieracej žaloby (zapieracia lehota) nie je v rozpore s označenými článkami dohovoru. Vymedzenie tejto lehoty a podmienok jej plynutia však musí vyváženým spôsobom rešpektovať práva všetkých v týchto právnych vzťahoch zúčastnených osôb. Z hľadiska vyváženosti všetkých dotknutých záujmov pri usporiadaní právnych vzťahov súvisiacich s právnym otcovstvom je potrebné zobrať do úvahy predovšetkým **moment začatia plynutia zapieracej lehoty**, ktorý musí zohľadňovať okamih, v ktorom sa právny otec dozvedel o skutočnostiach spochybňujúcich jeho otcovstvo. Právnou úpravou ustanovené začatie plynutia zapieracej lehoty od momentu, keď sa manžel matky dozvedel o narodení dieťaťa, totiž neprimerane oslabuje jeho záujmy.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté ustanovenia **neposkytujú dostatočnú ochranu záujmom všetkých dotknutých subjektov**, resp. nezohľadňujú dostatočne právo právneho otca na zosúladenie biologického a právneho otcovstva. Právny otec nemá opravný prostriedok, ktorým by sa mohol brániť proti neprimeranému zásahu do svojich práv. Napadnuté ustanovenia neprimerane zasahujú do jeho práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ako aj do práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe tohto nálezu ústavného súdu je Národná rada SR povinná uskutočniť nápravu v lehote do 6 mesiacov od uverejnenia nálezu v zbierke zákonov, t. j. odo dňa **8. septembra 2011**. Týmto dňom § 86 ods. 1 **stratil účinnosť**. Pokiaľ tak NR SR neučiní, uplynutím uvedenej lehoty ust. § 86 ods. 1 **stratí aj platnosť**.

Konštatovanie Ústavného súdu SR

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Dňa 29. septembra 2011 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon). Autori návrhu sa inšpirovali predovšetkým českou právnou úpravou. Novela by podľa návrhu mala nadobudnúť účinnosť 1. februára 2012.

Uzatváranie licenčnej zmluvy

Podľa návrhu novely by sa do slovenského právneho poriadku mali zaviesť tzv. **verejné licencie**. Na základe verejných licencií v súčasnosti funguje napr. online encyklopédia Wikipédia alebo operačný systém Linux. Systém verejných licencií umožňuje autorovi zverejniť dielo napr. na internete, pripojiť pravidlá používania, pričom za ich dodržania môže ktokoľvek dielo používať. Súčasná právna úprava to neumožňuje, autor je v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 autorského zákona povinný s každým nadobúdateľom diela uzatvoriť licenčnú zmluvu, pričom na platnosť zmluvy sa vyžaduje písomná forma. Návrh novely počíta s **výnimkou povinnej písomnej formy** licenčnej zmluvy pre **nevýhradné licenčné zmluvy**, ktoré zahŕňajú aj verejné licencie. Nevýhradné licenčné zmluvy umožňujú autorovi udeliť licenciu aj tretej osobe a autor sám môže použiť dielo spôsobom, na ktorý udelil licenčnú zmluvu. Povinná písomná forma výhradných licenčných zmlúv by podľa návrhu novely zostala zachovaná.

Ďalšia navrhovaná zmena by prelomila jednu zo zásad uzatvárania zmlúv, teda že zmluva je uzatvorená, ak smeruje voči určitej osobe a prijatie návrhu zmluvy príde navrhovateľovi. Podľa navrhovaného znenia ustanovenia § 40 ods. 3 návrh na uzatvorenie licenčnej zmluvy môže smerovať aj **voči neurčitému okruhu osôb**. Nadobúdateľ by v zmysle nového znenia § 40 ods. 4 mohol vyjadriť súhlas s uzatvorením licenčnej zmluvy aj vykonaním určitého úkonu bez vyznenia navrhovateľa tým, že sa podľa

licenčnej zmluvy zachová. V praxi sa uvedeným spôsobom už licenčné zmluvy uzatvárajú, napr. licenčné zmluvy na používanie počítačových programov. Zmluva je v uvedenom prípade uzatvorená potvrdením súhlasu s licenčnými podmienkami.

Licencia by podľa navrhovaného znenia ustanovenia § 44 ods. 2 mohla byť uzatvorená aj na spôsob použitia diela, ktorý v čase uzatvorenia licenčnej zmluvy nie je známy. Uvedené právo by sa však vzťahovalo len na **nevýhradné bezodplatné licenčné zmluvy**. Dávalo by autorovi diela väčšiu slobodu nakladania s autorskými právami a umožnilo by mu to dať do používania svoje dielo v čo najširšej miere. Uvedený návrh vychádza z praktických skúseností, keď je pre autora nemožné alebo neúnosné udeliť súhlas s novým použitím diela až po vzniku nového spôsobu jeho použitia. Určitou ochranou pred zneužitím uvedeného práva je jeho obmedzenie na nevýhradné bezodplatné licenčné zmluvy.

Postúpenie licencie, ktorá nie je uzatvorená v písomnej forme, by malo podľa návrhu novely byť možné aj **bez písomného súhlasu autora**. Z kontextu vyplýva, že by malo ísť o nevýhradné licenčné zmluvy. O postúpení licencie nebude v zmysle navrhovaného znenia ustanovenia § 44 ods. 2 potrebné autora informovať, ak sa tak autor s nadobúdateľom licencie dohodli.

Postúpenie licencie

Podľa súčasnej právnej úpravy je neoprávneným zásahom do autorského práva odstránenie alebo zmena akejkoľvek elektronickej informácie na správu práv. Informácie na správu práv sú údaje, ktoré identifikujú dielo, autora diela alebo nositeľa práva k dielu, informácie o termíne a podmienkach použitia. Podľa nového znenia ustanovenia § 60 ods. 1 písm. a) by nebolo neoprávneným zásahom do autorských práv, ak by autor dal na uvedené odstránenie alebo zmenu súhlasu.

Neoprávnený zásah do autorského práva

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina

172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovou: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2011